

LIVETS OCH DÖDENS ETIK
Praktisk filosofi A, Uppsala universitet, HT 2021
Syllabus [v3]

I. Allmänt om kursen

Kursen behandlar några centrala axiologiska, populationsetiska och bioetiska problem om livet och döden. Till de frågor som studeras hör: Är det någonsin dåligt för en person att dö? Kan det vara skadligt för en person att bli till, även om hennes liv är värt att leva? Under vilka omständigheter är det moraliskt tillåtet att skaffa barn? Blir världen bättre av att det finns fler personer? Vilka moraliska förpliktelser har vi gentemot icke-mänskliga djur?

Efter genomgången kurs förväntas studenten:

- Ha en förståelse för de viktigaste problemen och begreppen som berör värderingsproblem om livet och döden;
- Kunna redogöra för de mest inflytelserika teorierna om dessa problem;
- Ha en förståelse för argument för och emot de behandlade teorierna.

II. Lärare

Kursens huvudlärare och föreläsare är Olle Risberg (olle.risberg@filosofi.uu.se). Kursens seminarieledare är Mira Hannegård (mira.hannegard@filosofi.uu.se) och Magnus Jedenheim-Edling (magnus.jedenheim-edling@filosofi.uu.se).

III. Kursupplägg

Kursens föreläsningar äger rum på campus. (Se nedan för schema, läsinstruktioner och information om lokaler.)

Kursen innehåller också tre stycken seminarier som det är obligatoriskt att delta på. På Studium får ni själva anmäla er till en seminariegrupp, samt till en "förseminariegrupp" som träffas och förbereder sig gemensamt inför seminarierna. (Notera att både seminariegrupperna och förseminariegrupperna har ett begränsat antal platser.)

Alla frågor vi kommer att diskutera under kursen är kontroversiella, och många av er därför kan förväntas ha olika (och oförenliga) uppfattningar om dem. Ni bör därför läsa denna korta text om riktlinjer för filosofiska diskussioner och ha dem i beaktande under kursens gång:

<http://consc.net/guidelines/>

På grund av den rådande pandemisituationen kan kursupplägget komma att ändras med kort varsel. Kontrollera kursens avdelning på Studium ofta, och se till att ni får (och läser) de mail som skickas ut via Studium. För att minimera smittspridningen är det viktigt att ni bland annat (i) ser till att hålla avstånd och undvika trängsel; (ii) tvättar och/eller desinficerar händerna regelbundet; (iii) och stannar hemma om ni är sjuka (även om ni bara är lite sjuka). Universitetets rekommendationer för studenter gällande coronaviruset hittar ni här: <https://www2.uu.se/student/rekommendationer-om-coronaviruset>

IV. Resurser och stöd

Information om olika typer av stöd som universitet erbjuder finns på denna sida:

<https://www.uu.se/utbildning/plugga-pa-universitetet/funktionshinder/stod-for-alla/>. Där står det bland annat mer om talsyntes- och rättstavningsprogram, Språkverkstaden, Studenthälsan, vilrum och annat pedagogiskt stöd. Studenter med särskilda behov är också välkomna att kontakta kursens huvudlärare för att dessa behov ska kunna tillgodoses på bästa sätt.

Några tips om hur man kan närma sig filosofiska originaltexter finns här:
<http://www.jimpryor.net/teaching/guidelines/reading.html>

V. Schema med läshänvisningar

Alla texter är obligatorisk läsning. Texter som är markerade med en asterisk (*) behöver dock läsas mindre noggrant – de är intervjuer, nyhetsartiklar och liknande som har relevans för de filosofiska frågor som kommer att diskuteras, men de kommer inte att vara i fokus under föreläsningarna. Övriga texter behöver läsas mycket noggrant flera gånger. Det är också obligatoriskt att läsa kursens handouts.

Många texter kan ni få tag på genom att använda universitets e-resurser. (Oftast hittar ni dem genom att söka på textens titel, alternativt på textens titel samt på författarens efternamn, på www.ub.uu.se.) Texter som kan vara svåra att hitta på det sättet kommer att finnas på Studium. Om ni har problem med att hitta någon text är ni välkomna att kontakta kursens huvudlärare.

1. Introduktion

Tisdag 26 oktober, 12.15-14.00, Eng6-1023.

- [ingen litteratur]

2. Dödens dålighet I: Deprivationsteorin

Onsdag 27 oktober, 13.15-15.00, Eng6-1023.

- Thomas Nagel (1970), "Death", *Noûs* 4: 73–80.
- Kirsten Egerstrom (2021), "Making Death Not Quite as Bad for the One Who Dies", i *Exploring the Philosophy of Death and Dying*.

3. Dödens dålighet II: Epikureanism

Måndag 1 november, 14.15-16.00, Betty Pettersson-salen, 14:031, Blåsenhus.

- Jens Johansson (2021), "Two Arguments for Epicureanism", i *Exploring the Philosophy of Death and Dying*.
- Sigal Samuel (2020), "The surprising benefits of contemplating your death" (intervju med Nikki Mirghafori), *Vox*, <https://www.vox.com/21363483/mindfulness-of-death-mortality-meditation-nikki-mirghafori> *

Seminarium 1. Dödens dålighet III: Odödlighet

Tisdag 2 november. Mer information om tider, lokaler och instuderingsfrågor hittas på Studium.

- Bernard Williams (1973), "The Makropoulos Case: Reflections on the Tedium of Immortality", i *Problems of the Self*, red. Bernard Williams. [Kommer att finnas på Studium.]
- Felipe Pereira och Travis Timmerman (2020), "The (un)desirability of immortality", *Philosophy Compass* 15.

4. Personlig identitet I

Onsdag 3 november, 13.15-15.00, Eng6-1023.

- Jens Johansson (2018), "20th-Century Theories of Personal Identity", i *Philosophy of Mind in the Twentieth and Twenty-First Centuries*, red. Amy Kind. [Kommer att finnas på Studium.]
- John Perry (1978), "A Dialogue on Personal Identity and Immortality". [Kommer att finnas på Studium.] *

5. Populationsetik I: Icke-identitetsproblemet

Torsdag 4 november, 13.15-15.00, Betty Pettersson-salen, 14:031, Blåsenhus.

Titta på följande två korta filmer om icke-identitetsproblemet:

- Molly Gardner (2015), "The Nonidentity Problem #1 - Ethics | WIRELESS PHILOSOPHY", <https://www.youtube.com/watch?v=abPkNFzxeE4>
- Molly Gardner (2015), "The Nonidentity Problem #2 - Ethics | WIRELESS PHILOSOPHY", <https://www.youtube.com/watch?v=oKpsU7sVwjc>

Läs sedan:

- Kapitel 1 ur David Boonin, *The Non-Identity Problem and the Ethics of Future People* (2014): "Five Plausible Premises and One Implausible Conclusion".
- Kapitel 1 ur Rivka Weinberg, *The Risk of a Lifetime: How, When and Why Procreation May Be Permissible* (2016): "Imposing Existence (A Weighty and Enigmatic Title for a Weighty and Enigmatic Topic)".

6. Populationsetik II: Den motbjudande slutsatsen

Måndag 8 november, 12.15-14.00, Eng6-1023.

- Derek Parfit (1986), "Overpopulation and the Quality of Life", i *Applied Ethics*. [Kommer att finnas på Studium.]
- Dylan Matthews, "The case for adding more and more people to the Earth" (intervju med Torbjörn Tännsjö), *Vox*, <https://www.vox.com/the-highlight/2019/6/5/18617894/repugnant-conclusion-population-growth-philosophy> *

Seminarium 2. Personlig identitet II

Tisdag 9 november. Mer information om tider, lokaler och instuderingsfrågor hittas på Studium.

- Eric Olson (1997), "Was I Ever a Fetus?", *Philosophy and Phenomenological Research* 57: 95–110. [Notera: det finns två versioner av denna text. Den version ni ska diskutera på seminariet kommer att finnas på Studium.]
- Lynne Rudder Baker (1999), "What am I", *Philosophy and Phenomenological Research* 59: 151–159.

7. Populationsetik III: Är det (nästan) alltid fel att skaffa barn?

Onsdag 10 november, 10.15-12.00, Eng6-1023.

- Kapitel 4 ur Rivka Weinberg, *The Risk of a Lifetime: How, When and Why Procreation May Be Permissible* (2016): "Is Procreation (Almost) Always Wrong?"
- David Benatar (2017), "Kids? Just say no", *Aeon*, <https://aeon.co/essays/having-children-is-not-life-affirming-its-immoral>
- Geeta Pandey (2019), "Indian man to sue parents for giving birth to him", *BBC News*, <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-47154287#:~:text=A%2027%2Dyear%2Dold%20Indian,put%20up%20with%20lifelong%20suffering.> *

8. Tillämpad etik I: Fattigdom

Torsdag 11 november, 15.15-17.00, Betty Pettersson-salen, 14:031, Blåsenhus.

- Peter Singer (1972), "Famine, Affluence, and Morality", *Philosophy and Public Affairs* 3: 229–243.
- Travis Timmerman (2015), "Sometimes there is nothing wrong with letting a child drown", *Analysis* 75: 204–212.
- The World Bank (2021), "Poverty: Overview", <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview> [läs sidorna "Context", "Strategy" och "Results"]. *

9. Tillämpad etik II: Icke-mänskliga djur

Måndag 15 november, 12.15-14.00, Bertil Hammer-salen, BH24:K104, Blåsenhus.

- Elizabeth Harman (2011), "The Moral Significance of Animal Pain and Animal Death", i *The Oxford Handbook of Animal Ethics*.
- Tyler Doggett (2018), "Moral Vegetarianism", i *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, <https://plato.stanford.edu/entries/vegetarianism/>

Seminarium 3. Graviditetens metafysik

Tisdag 16 november. Mer information om tider, lokaler och instuderingsfrågor kommer att finnas på Studium i ett senare skede.

- Elselijn Kingma (2019), "Were You a Part of Your Mother?", *Mind* 128: 609–646.
- Suki Finn (2018), "The Metaphysics of Surrogacy", i *The Palgrave Handbook of Philosophy and Public Policy*. [Kommer att finnas på Studium.]

10. Avslutning och frågestund

Onsdag 17 november, 14.15-16.00, Bertil Hammer-salen, 24:K104, Blåsenhus.

- [ingen litteratur]

VI. Examination

Kursen examineras med en salstentamen som skrivs den 22 november kl. 8.00-11.00, Bergsbrunnagatan 15, sal 2.